

РЕЦЕНЗИЈА

НА УЧЕБНИКОТ „ПРЕТПРИЕМНИШТВО“ ОД Д-Р МАРИЈА МАГДИНЧЕВА-ШОПОВА, ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“- ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ -Штип, како и Одлуката бр.2102-235/6 од 252. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, одржана на 12.10.2021 година, избрани се следните рецензенти:

- д-р Мичо Апостолов, редовен професор на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
 - д-р Неда Петроска-Ангеловска, редовен професор на Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје
- за изготвување извештај - рецензија на приложениот ракопис „ПРЕТПРИЕМНИШТВО“ од проф. д-р Марија Магдинчева-Шопова наменет за студентите на прв циклус студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Ракописот „ПРЕТПРИЕМНИШТВО“ е наменет првенствено за студентите на Факултетот за туризам и бизнис логистика како основна литература при реализација на наставната програма по задолжителниот предмет Претприемништво и мал бизнис (I семестар, фонд на часови 2+2+1) на насоката Бизнис логистика во Гевгелија, Штип и во Скопје и Бизнис администрација во Штип и во Скопје, како и изборниот предмет Претприемништво, гастрономија и исхрана во Штип, на насоката Туризам во Гевгелија и во Штип и на Хотелско-ресторанска насока во Штип (IV семестар, број на часови 2+1+1).

Податоци за обемот на ракописот: Ракописот е напишан на А4 формат, нормален проред, фонт Arial со македонска поддршка, големина на буквите 11 и има вкупно 260 страници. Предложениот обем и содржината ги задоволуваат критериумите според предвидениот број часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. Ракописот е подготвен според пропишаната Наставна програма и барањата кои се поставуваат пред студентите од прв циклус студии и е подготвен со цел студентите да се стекнат со основни сознанија од областа на Претприемништвото и малиот бизнис.

Краток опис на содржината: Учебникот е напишан на оригинален начин, со јасен и разбирлив јазик. Ракописот методолошки е структуриран во десет тематски целини-глави кои меѓу себе се надополнуваат.

Секоја тематска целина започнува со кратко информативно појаснување за содржината на тематската целина која е предмет на обработка во истата, а на крајот завршува со дел наменет за прашања за истражување и дискусија. Учебникот се состои од десет тематски целини: 1. Претприемништвото во економската теорија; 2. Предизвици на претприемништвото 3. Предуслови за успешни претприемачки претпријатија; 4. Организацииска култура кај претприемачки претпријатија; 5. Бизнис план; 6. Основање на ново претпријатие; 7. Купување на постојно претпријатие; 8. Фамилијарни претпријатија; 9. Франшиза и 10. Современи форми на претприемништвото.

Во првата глава, насловена како *Претприемништвото во економската теорија*, се обработени најелементарните поими кои се однесуваат на запознавање со поимот

претприемништво, природата на претприемништвото, современо дефинирање на претприемништвото и поврзаноста на претприемништвото и малите претпријатија. Втората глава ги разработува предизвиците на претприемништвото, причините за започнување со претприемачка активност, карактеристиките и способностите на претприемачот. Претприемачката ориентација, креативноста и иновативноста, процесот на креирање на идеја и планирањето и подготовките пред започнување со бизнис се предмет на објаснување во третото поглавје. Во четвртото поглавје е обработен концептот на организациската култура кај претприемачки претпријатија како современ менаџмент концепт. Во петтата глава е објаснета потребата од изработка на бизнис план, содржината на бизнис планот, принципите за изработка на бизнис план и можните грешки при изработка на бизнис планот. Физибилити студијата за основање на ново претпријатие и сите аспекти поврзани со основањето на претпријатијата се објаснети во шестата глава. Во седмата глава од ракописот насловена *Купување на постојно претпријатие* е објаснет процесот на купување на постојно претпријатие, како и можности и ограничувањата за идниот претприемач од купувањето на постојно претпријатие.

Осмата глава ги разработува фамилијарните претпријатија, поврзаноста на фамилијата и бизнисот и наследувањето на фамилијарните претпријатија. Дефинирањето на франшизата, можности и ограничувања од склучениот договор за франшиза за сопственикот на франшизата и корисникот на франшизата се објаснети во деветтата глава. Последната десетта глава ги објаснува современите форми на претприемништвото, односно корпоративното и социјалното претприемништво, како и разликите меѓу традиционалното и социјалното претприемништво.

Составен дел на секоја тематска единица, а со цел на студентите да им се овозможи поедноставен пристап во совладување на материјата, разбирање на темите кои се обработени и поврзување на теоретските со практичните концепти, по завршување на секоја тематска единица, содржани се прашања за истражување и дискусија и прикажани и дел насловен како Студирање преку пример. Ваквиот начин на конципирање на материјата им овозможува на студентите самите да проверат дали целосно ја разбрале наставната материја, со цел олеснување на студентите во подготвувањето на испитот по предметите Претприемништво и мал бизнис и Претприемништво. Крајот на ракописот за учебник е соодветно нотирање на библиографските единици на користена и консултирана литература, од домашни и странски автори, а се однесуваат на монографски единици, периодични списанија, статии, извештаи и интернет страници.

Може да се констатира извонредна систематичност во презентирањето на содржините на ракописот. Преку начинот на обработка на материјата, авторката покажува големо стручно и научно познавање на проблематиката која е предмет на обработка. Начинот на презентирање на материјата од областа на претприемништвото е поврзан со примери од праксата, со што се прави поврзување на теоријата со практиката. Целосното и експлицитното презентирање на проблематика од областа на претприемништвото претставува предуслов и создава можност за користење на овој ракопис не само за студентите, туку и пошироко.

ЗАКЛУЧОК

Учебникот „ПРЕТПРИЕМНИШТВО“ од авторката проф. д-р Марија Магдинчева-Шопова претставува стручна публикација која содржи голем број елементи од истражувачкиот, практичниот и наставно-образовниот пристап во областа на претприемништвото. Обработените тематски единици се во согласност со Наставниот план и содржините на предметот Претприемништво и мал бизнис.

Предложениот ракопис претставува успешен обид на авторката да претстави научен материјал со висок квалитет, кој им овозможува на студентите и корисниците стекнување пошироки знаења од областа на претприемништвото.

Врз основа на изложеното може да се заклучи дека предложениот ракопис-учебник насловен како „ПРЕТПРИЕМНИШТВО“ е во согласност со студиската програма и наставниот план на Факултетот за туризам и бизнис логистика и содржините на предметот Претприемништво и мал бизнис. Од научен и педагошки аспект, предложениот ракопис го поседува потребното ниво соодветно за студентите на прв циклус студии.

Оттука, како Рецензентска комисија на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип со задоволство му предлагаме ракописот „ПРЕТПРИЕМНИШТВО“ од авторката вон. проф. д-р Марија Магдинчева-Шопова да го прифати како учебник.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Мичо Апостолов, редовен професор,
Факултет за туризам и бизнис логистика,
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, с.р.

Д-р Неда Петроска-Ангеловска, редовен професор,
Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, с.р.